

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

**МАТЕРІАЛИ
ІХ Міжнародної
науково-практичної
конференції**

*«Управління високошвидкісними рухомими
об'єктами та професійна підготовка операторів
складних систем»*

Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 18 листопада 2020 року, Кропивницький. – Вид-во ЛА НАУ, 2020, – 360 с.

Організаційний комітет:

Голова:

Неділько С. – начальник Льотної академії НАУ

Заступники голови:

Сорока М. – в.о. заступника начальника академії з навчальної, науково-методичної та виховної роботи Льотної академії НАУ;

Неділько В. – директор Науково-виробничого інституту аеронавігації Льотної академії НАУ

Відповідальний секретар – **Козловська О.**

Члени оргкомітету:

Аманжолова Б. – професор кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Карагандинського державного університету ім. академіка Е.А. Букетова (Республіка Казахстан);

Баранов Г. – професор кафедри інформаційних систем і технологій Національного транспортного університету (м.Київ);

Гаєвська К. – директор Інституту міжнародного співробітництва Польської вищої школи в Варшаві (Республіка Польща);

Дем'янчук В. – начальник науково-дослідного центру НСЦ Украерорух (м.Київ);

Дмитрієв О. – в.о. декана факультету льотної експлуатації та обслуговування повітряного руху ЛА НАУ;

Жукова А. – проректор з наукової роботи Закладу освіти «Білоруська державна академія авіації», (м. Мінськ);

Калкаманов С. – професор кафедри електричного транспорту Харківського національного університету міського господарства ім. О.М.Бекетова;

Коломоєць О. – провідний фахівець з організації наукової роботи відділу забезпечення Кіровоградського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України;

Кіліан М. – завідувач кафедри розвитку та будівництва Університету прикладних наук Вайєнштефан-Трієздорф (Німеччина);

Ковальова О. – помічник начальника академії з громадських зв'язків ЛА НАУ;

Кучинська Є. – директор Інституту досліджень і розвитку, доктор наук у сфері безпеки вищої школи поліції в Щитно (Республіка Польща);

Маліновська І. – доцент факультету права та внутрішньої безпеки Вищої школи економіки, права та медичних наук у м. Кельце ім.проф. Є. Ліпінського (Республіка Польща);

Мірзаєв Б. – начальник головного центру єдиної системи ОПР Азербайджану;

Павленко М. – зав. кафедри Харківського університету Повітряних сил ім.І.Кожедуба;

Письменна М. – декан факультету менеджменту ЛА НАУ;

Рибіцька А. – доктор наук у сфері безпеки Університету ім.Павла Влодковича в Плоцьку (Республіка Польща);

Сидоров М. – помічник начальника ЛА НАУ із ЗП та ІР;

Сіроштан С. – начальник редакційно-видавничого відділу ЛА НАУ;

Тимочко О. – професор кафедри Харківського університету Повітряних сил ім.І.Кожедуба;

Українцева Т. – в.о. директора науково-технічної бібліотеки ЛА НАУ;

Українець Є. – професор кафедри конструкції та міцності ЛА та двигунів Харківського університету Повітряних сил ім. І.Кожедуба.

За достовірність та науковий зміст викладеного матеріалу відповідають автори.

<i>Я.С. Мандрик, І.О. Кобелєв</i>	
Методика оцінки ефективності застосування пошуково-рятувальних сил та засобів в Україні.....	142
<i>Я.С. Мандрик, Д.Р. Саган</i>	
Вимоги до координаторів авіаційних пошуково-рятувальних робіт	144
<i>Я.С. Мандрик, С.О. Усик</i>	
Модель професійної діяльності фахівців з авіаційної безпеки в аеропорту	147
<i>Я.С. Мандрик, А.О. Волкова</i>	
Роль аварійного сповіщення пошуково-рятувальних сил в системі авіаційного пошуку і рятування	148
<i>О.Я. Овчаренко, М.О. Сохіна</i>	
Аналіз технічних засобів для виявлення рідких вибухових речовин	149
<i>О.Г. Олефіренко, О.Я. Овчаренко</i>	
Стан та перспективи розвитку методів виявлення вибухових речовин	152
<i>В.М. Стратонов</i>	
Аналіз ознак приховування застосування саморобних вибухових пристроїв на території авіаційних суб'єктів.....	154
<i>С.В. Бондарчук</i>	
Досвід роботи Льотної академії НАУ щодо надання населенню практичних знань долікарської допомоги	156
<i>Г.А. Лещенко</i>	
Професійна компетентність майбутніх фахівців аварійно-рятувальних служб	157
<i>А.В. Гурник, А.О. Литовченко</i>	
Удосконалення підготовки фахівців з організації та проведення авіаційного пошуку і рятування	160
<i>Д.М. Яоченко</i>	
Механізм державного регулювання підготовки персоналу до проведення аеромедичної евакуації в умовах надзвичайних ситуацій	163

Секція 4

Безпілотні літальні апарати та авіаційні робототехнічні системи

<i>С.М. Неділько, О.В. Колотуха</i>	
Використання безпілотних апаратів в практиці туризму	166
<i>С.П. Мосов</i>	
Авіаційні робототехнічні комплекси в сфері цивільного захисту: світовий досвід.....	169
<i>О.С. Ковальова, Ю.Г. Ковальов, А.Е. Сейдалієв</i>	
Проект використання БПЛА в системі екстреної медичної допомоги	172
<i>О.С. Ковальова, Ю. Г. Ковальов, К. Акмаммедов</i>	
Проект роботизованої дроноплатформи для потреб ОТГ	173
<i>П.В. Колоколов, Полязов Айбек</i>	
Проект совершенствования систем навигации беспилотных летательных аппаратов	175
<i>П.В. Колоколов, А.А. Хазаев</i>	
Оптимизация режима обеспечения автоматической посадки беспилотных летательных аппаратов.....	176
<i>А.Н. Невиницын, Мунхбат Халиунаа</i>	
Использование беспилотных летательных аппаратов в воздушном пространстве Монголии	178
<i>С.М. Неділько, К.В. Долгоєрова</i>	
Корисне навантаження безпілотних мультикоптерних систем при проведенні контактного моніторингу стану проводів ЛЕП	180

Роль аварійного сповіщення пошуково-рятувальних сил в системі авіаційного пошуку і рятування

Засоби зв'язку в системі авіаційного пошуку і рятування мають забезпечувати негайну передачу до відповідних координаційних центрів аварійної інформації, що дає змогу їм без затримки направляти пошуково-рятувальні ресурси в район пошуку і підтримувати двосторонній зв'язок з особами, що потерпіли лихо.

Зв'язок з екіпажем повітряного судна (ПС), яке терпить лихо, на частоті 121,5 МГц встановлює ПС або морське судно, яке першим прибуло в район пошуку. В подальшому двосторонній зв'язок з екіпажем ПС, здійснюється на цій частоті за вказівкою Координатора на місці проведення робіт.

Наведення наземних (морських) пошуково-рятувальних груп здійснюється на каналі, встановленому Координатором на місці проведення робіт, а безпосередній вихід пошуково-рятувальних груп на частоті 121,5 МГц.

Двосторонній радіозв'язок між морськими і повітряними суднами при організації та проведенні пошуково-рятувальних робіт над морем здійснюється на частоті 123,1 МГц, між ПС на частоті 130 МГц.

Управління пошуково-рятувальними силами і засобами при проведенні пошуково-рятувальних робіт здійснюється на каналі, встановленому Координатором на місці проведення операції:

- на робочому каналі управління польотами в районі аеродрому;
- на каналі взаємодії – 123,1 або 130 МГц;
- на аварійній частоті – 121,5 МГц;
- на іншій частоті, визначеній Координатором на місці проведення операції.

Для забезпечення зв'язку на місці проведення операції Координатор операції з авіаційного пошуку і рятування організовує зв'язок із взаємодіючими органами управління та пошуково-рятувальними силами і засобами, що залучаються до проведення операції.

У разі виникнення аварійної ситуації можливість аварійно-рятувальних служб виконувати швидкі та ефективні дії, у великій мірі залежать від інформації, яку передає йому відповідний районний диспетчерський центр. Таким чином, дуже актуальною проблемою є ефективне аварійне сповіщення відповідних служб при виникненні авіаційної події (АП) в аеропортових комплексах.

Вивчивши публікації і дослідження в цій області, ми визначили, що даній проблемі вчені і фахівці-практики не приділяють належної уваги, більше уваги приділяється оповіщення населення при надзвичайних ситуаціях.

У кожному аеропорту існує розроблений, згідно стандартів Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО), аварійний план, в якому викладені дії, спрямовані на ліквідацію наслідків АП. Для забезпечення ефективності та дієздатності плану заходів на випадок аварійної обстановки, насамперед необхідно своєчасно проводити процедури аварійного оповіщення відповідних служб і підрозділів аеропорту та муніципальних взаємодіючих сил.

Приведення аварійно-рятувальних команд та наземних пошуково-рятувальних груп у готовність до дій здійснюється за аварійними сигналами:

“Готовність” - у разі, якщо час до посадки аварійного ПС становить більше 30 хв;

“Тривога” - у разі, якщо ПС здійснило аварійну посадку або посадка аварійного ПС очікується протягом найближчих 30 хв.

Оголошення сигналів “Готовність”, “Тривога” та сповіщення про аварійну ситуацію з ПС здійснюється органом обслуговування повітряного руху (управління повітряним рухом) на аеродромі з використанням телефонних, гучномовних, радіотехнічних засобів зв'язку або за допомогою спеціальної апаратури аварійного сповіщення.